

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

GLOSAR TERMENI PUZCP

Denumire proiect:	Planul Urbanistic pentru Zone Construite Protejate “Zona Fabric” și a Regulamentului Local de Urbanism aferent
Adresa:	Cartier Fabric, Timișoara, jud. Timiș
Număr proiect:	2920.05.7
Faza:	Etapă 3.2 – Întocmirea planului urbanistic pentru zone construite protejate și a regulamentului local de urbanism aferent și aprobare PUZCP
Data:	Mai 2026
Beneficiar:	Primăria Municipiului Timișoara
Proiectant de specialitate:	SUBCONTROL SRL
Specialist RUR:	Dipl. Arh. Radu D. Radoslav, categoria D, E, F6, G

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

A

Acoperire coronament arbori (tree canopy cover) - suprafața totală acoperită cu arbori din orașe și suburbii, calculată pe baza datelor privind densitatea acoperirii cu arbori furnizate de serviciul Copernicus de monitorizare a suprafeței terestre, în cadrul componentei Copernicus a Programului spațial al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/696, și, dacă sunt disponibile pentru statul membru în cauză, alte date suplimentare corespunzătoare furnizate de statul membru respectiv.

Analiză de risc a arborelui (tree risk assessment) - proces sistematic utilizat de arboriști certificați pentru a identifica, analiza și evalua siguranța copacilor, echilibrând riscul cu beneficiile. Aceasta implică verificarea defectelor structurale, evaluarea probabilității de defecțiune și determinarea impactului potențial asupra oamenilor sau proprietății.

Ancadrament

Marginea profilată sau decorată a unei ferestre, uși sau a unui gol arhitectural.

Ansamblu

Grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic, de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural istorică-semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic. (Legea 422/2001)

Anvelopă

Totalitatea elementelor exterioare care închid clădirea: fațade, acoperiș, tâmplărie, soclu și alte componente vizibile.

Arborist certificat - specialist acreditat în îngrijirea arborilor, care a promovat examene riguroase despre biologia, întreținerea și siguranța arborilor și are cel puțin trei ani de experiență în domeniu. Aceștia sunt calificați să ofere îngrijire bazată pe principii științifice — precum toaletarea corectă, diagnosticarea bolilor și evaluarea riscurilor — și au obligația de a respecta un cod de etică și de a urma cursuri de formare continuă. Codul Ocupațiilor din România nu prevede ocupația de arborist, cu toate acestea la nivel European există certificări date de Consiliul European de Arboricultură (EAC) și Societatea Internațională de Arboricultură (ISA)

Arbore - plantă perenă lemnoasă caracterizată, în general, printr-o tulpină distinctă și o coroană (formată din șarpante, crengi și ramuri - adică din axe de creștere care sunt în general ierarhizate. Este de reținut faptul că în cazul anumitor specii pot fi întâlnite și exemplare cu mai multe tulpini (multitulpinale). În funcție de înălțimea maximă atinsă la maturitate, arborii se împart în mod obișnuit în trei categorii:

- arbori de mărimea I cu o înălțime de peste 25 de metri, respectiv specii precum *Acer pseudoplatanus* (patin de munte), *Fagus sylvatica* (fag), *Platanus x acerifolia* (platan);
- arbori de mărimea a II-a cu o înălțime situată între 15 și 25 de metri, respectiv specii precum *Acer campestre* (jugastru), *Betula pendula* (mesteacăn) sau *Tilia cordata* (tei pucios);
- arbori de mărimea a III-a cu o înălțime care variază între 7 și 15 metri, respectiv specii precum *Acer monspessulanum* (jugastrul de Banat), *Koelreuteria paniculata* (ploaie de aur) sau *Salix babylonica* (salcie plângătoare).

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Arbore matur – exemplar care a atins dimensiunile maxime caracteristice speciei din care face parte și care se află în perioada de viabilitate.

Arbore veteran - arbore aflat într-o etapă avansată a ciclului său de viață, care prezintă trăsături de vârstă înaintată (dimensiuni remarcabile, coroană masivă etc.) și are o valoare ecologică, culturală și/sau peisageră deosebite. Arborele veteran oferă habitat pentru numeroase specii și este considerat important atât ca individ singular, cât și ca reper pentru patrimoniul natural și cultural. Deseori în România se folosește în mod eronat sintagma "arbore bătrân" pentru a desemna astfel de exemplare, însă veteranizarea nu are întotdeauna o legătură directă cu vârsta biologică.

Arbust - plantă perenă lemnoasă care prezintă numeroase ramificații ce pornesc din apropierea solului și care atinge maxim 7 metri înălțime. După înălțimea maximă a tufei, arbuștii se împart în trei categorii distincte:

- arbuști de mărimea I cu o înălțime de situată între 3 și 7 metri, respectiv specii precum Sambucus nigra (soc), Syringa vulgaris (lilic) sau Viburnum opulus (călin);
- arbuști de mărimea a II-a cu o înălțime ce variază între 1,50 și 3 metri, respectiv specii precum Weigela florida (weigela), Lonicera tatarica (caprifoi) sau Spiraea x vanhouttei (cununiță);
- arbuști de mărimea a III-a cu o înălțime de până la 1,50 metri, respectiv specii precum Lonicera pileata (caprifoi târâtor), Juniperus sabina (ienupăr) sau Symphoricarpos albus (hurmuz alb).

B

Biodiversitate - varietatea formelor de viață de pe Pământ, incluzând toate speciile de plante, animale, ciuperci și microorganisme, diversitatea genetică din interiorul acestora și diversitatea ecosistemelor din care fac parte, alături de relațiile care se formează în mod natural între toate acestea. Este important de reținut aici faptul că diversitatea de specii nu este echivalentă cu biodiversitatea.

Brâu

Element orizontal de regulă decorativ, care separă registre ale fațadei.

C

Caracter urban și morfologic

Ansamblul trăsăturilor care definesc forma, organizarea și imaginea unei zone urbane, incluzând trama stradală, parcelarul, modul de ocupare a parcelelor, aliniamentele, fronturile construite, regimul de înălțime, volumetria, raportul plin-gol, ritmul fațadelor, relația dintre clădiri și spațiul public, precum și raportul dintre construcții, curți, grădini și spații libere. În cazul PUZCP Fabric, caracterul urban și morfologic stă la baza stabilirii regulilor de conservare, completare sau transformare a fiecărui UTR/SIR.

Clădire anexă

Construcție secundară din curte, cu rol utilitar, gospodăresc sau tehnic.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Clădiri cu valoare mică

Construcții având caracteristici istorice, arhitecturale (configurație, volumetrie, siluetă), artistice și urbanistice (tipologie lot și caracter amprentă) și/sau vechime de valoare mică din perspectivă valorică însă recognoscibile și derivate din caracterul istoric al țesutului. În general aceste construcții sunt lipsite de elemente decorative și de valoare simbolică, însă prezența lor în țesut completează și menține caracterul pre-existent al acestuia. Criteriul referitor la frecvența acestora este mic sau nul.

Clădiri cu valoare medie

Construcții având caracteristici istorice, arhitecturale (configurație, volumetrie, siluetă), artistice și urbanistice (tipologie lot și caracter amprentă) și/sau vechime de valoare medie din perspectivă valorică, recognoscibile și derivate din caracterul istoric al țesutului. În general aceste construcții pot prezenta și elemente decorative cu valoare redusă, o arhitectură cu un grad de specificitate mai mare dar nu au valoare simbolică, iar prezența lor în țesut participă la definirea precum și menținerea caracterului pre-existent al acestuia. Criteriul referitor la frecvența acestora este mediu.

Clădiri cu valoare mare

Construcții având caracteristici istorice, arhitecturale (configurație, volumetrie, siluetă), artistice și urbanistice (tipologie lot și caracter amprentă) mare și/sau vechime de valoare medie sau mare din perspectivă valorică, recognoscibile și distinctive în cadrul țesutului istoric. În general aceste construcții prezintă elemente decorative cu valoare ridicată, o arhitectură cu un grad de specificitate mare și pot avea inclusiv valoare simbolică, iar prezența lor în țesutul istoric participă la definirea și menținerea caracterului pre-existent al acestuia. Criteriul referitor la frecvența acestora este mare și foarte mare.

Clădiri cu valoare foarte mare

Construcții identificate ca fiind monumente istorice clasate sau/și construcții având caracteristici istorice, arhitecturale (configurație, volumetrie, siluetă), artistice și urbanistice (tipologie lot și caracter amprentă) de valoare foarte mare și/sau vechime mare sau foarte mare din perspectivă valorică, recognoscibile și distinctive în cadrul țesutului istoric. În general aceste construcții prezintă elemente decorative cu valoare ridicată, o arhitectură cu un grad de specificitate mare și pot avea inclusiv valoare simbolică, iar prezența lor în țesut participă la marcarea în mod particular a caracterului țesutului istoric.

Conexiunea ecologică - amenajare de interconectarea a habitatelor esențială pentru deplasarea speciilor, biodiversitate și reziliența ecosistemelor.

Coridor ecologic - zona naturală sau amenajată care asigură cerințele de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și în care se aplică unele măsuri de protecție și conservare.

Cornișă

Element orizontal situat în partea superioară a fațadei, la racordul dintre planul vertical al fațadei și planul învelitorii, cu rol decorativ.

Culoare de protecție față de infrastructura tehnică - plantații realizate în lungul căilor de circulație sau în jurul unor instalații cu potențial ridicat de poluare, în vederea ameliorării calității mediului și protejării infrastructurii aferente.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Culoarele (eco)peisagere – suprafețe amenajate pe amprenta paleolbiilor Begăi (vechile canale care străbăteau cartierul)

Coridor ecologic - Conform OUG 57/2007, coridorul ecologic este o zonă naturală sau amenajată care asigură cerințele de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și în care se aplică unele măsuri de protecție și conservare. În PUZCP Fabric, coridorul ecologic este reprezentat de canalul Bega și malurile sale, precum și de Parcul Regina Maria.

F

Fațadă

Partea vizibilă a clădirii către stradă, curte sau spațiu public, incluzând suprafețele de perete, golurile, tâmplăria și decorațiile.

Fâșie plantată - plantație cu rol estetic și de ameliorare a climatului și calității aerului, realizată în lungul căilor de circulație sau al cursurilor de apă;

Fond dendrologic- se referă la totalitatea speciilor de arbori și arbuști din zona reglementată.

Forme horticole - varietățile, cultivarurile sau structurile specifice adoptate de plantele cultivate în cadrul ramurilor horticulturii (pomicultură, legumicultură, floricultură) pentru a maximiza producția, calitatea sau valoarea estetică.

Front stradal

Sucesiunea clădirilor care delimitează o stradă, o piață sau o altă secvență de spațiu public.

G

Gard viu - element vegetal liniar, cu înălțime / lățime / lungime variabilă, care are în general rolul de a delimita diverse zone în cadrul unei amenajări. Gardurile vii sunt realizate de regulă din specii de arbori sau arbuști care suportă tăierea / tunderea, cum ar fi de exemplu: *Buxus sempervirens* (cimișir), *Carpinus betulus* (carpen), *Hibiscus syriacus* (zămoșiță de Siria) sau *Ligustrum vulgare* (lemn câinesc). Pe lângă rolul decorativ sau funcțional pe care îl pot avea în cadrul unui spațiu verde, gardurile vii reprezintă și o importanță ecologică, fiind elemente esențiale de suport pentru biodiversitate și constituind adevărate autostrăzi verzi pentru deplasarea în siguranță a microfaunei.

Grădină - teren cultivat cu flori, copaci și arbuști ornamentali care este folosit pentru agrement și recreere, fiind deschis publicului;

Grădină comunitară - spațiu verde gestionat colectiv de locuitori sau organizații unde se cultivă legume, fructe sau flori, servind drept loc de socializare și educație ecologică.

Grădină de fațadă - reprezintă spațiul verde amenajat între aliniamentul străzii (trotuar) și fațada principală a unei clădiri.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Grădină de ploaie - depresiune amenajată și plantată, de mică adâncime, realizată la nivelul terenului sau ușor sub acesta, concepută să colecteze și să rețină temporar scurgerile de ape pluviale de pe suprafețe impermeabile (acoperișuri, trotuare, parcuri, carosabil etc.), să le infiltreze în sol și/sau să le trateze prin trecerea printr-un substrat și vegetație adaptată la umezire periodică, reducând astfel debitul de vârf, eroziunea și transportul de poluanți către rețeaua de ape.

Grădină privată - teren cultivat cu flori, arbori și arbuști care poate fi folosit pentru agrement și recreere, aflată în proprietatea persoanelor fizice și juridice.

I

Identitate cromatică

Ansamblul relațiilor de culoare, material, lumină și textură care contribuie la imaginea unei clădiri, a unui front stradal sau a unei zone urbane.

Infrastructură verde-albastră

Rețea planificată de zone naturale, semi-naturale și elemente construite care furnizează servicii ecosistemice, contribuind la sănătatea mediului, la calitatea vieții și la reziliența mediului construit.

Iluminat protejat

Iluminat realizat cu corpuri ecranate și orientate în jos, astfel încât lumina să nu afecteze fauna, păsările, insectele, coronamentul arborilor sau habitatele din zonele verzi. Se aplică la coridorul ecologic Bega, culmilele eco-peisagere și spații verzi majore, unde iluminatul trebuie să asigure orientarea și utilizarea spațiului fără producerea unei poluări luminoase excesive.

Iluminat de siguranță

Iluminat suplimentar sau tratat special în zonele unde vizibilitatea redusă poate genera riscuri pentru pietoni, bicicliști sau alți utilizatori ai spațiului public. Acesta se aplică pe alei înguste, treceri de pietoni, treceri pe sub poduri și alte puncte vulnerabile, având rolul de a crește siguranța, orientarea și confortul deplasării.

L

Liană - arbust cu tulpini lungi, flexibile (deoarece nu au capacitatea de-a genera foarte multă masă lemnoasă) și care, astfel, nu se pot susține singure în poziție verticală fiind necesar să utilizează alte plante ori structuri naturale sau artificiale pentru a se agăța și a-și asigura creșterea către lumină.

M

Mansardare

Amenajarea sau crearea unui nivel în spațiul acoperișului, fie în forma șarpantei existente fie prin înlocuirea învelitorii terasă cu un sistem structural utilizabil în mai multe ape.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Material compatibil

Orice material care conlucrează bine din punct de vedere tehnic și vizual împreună cu suportul existent și caracterul clădirii și care nu aduce prejudicii acestora.

Monument

Construcție sau parte de construcție împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară, care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturie cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic. (Legea 422/2001)

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

N

Perimetru Nightlife

Areal în care funcțiunile de viață de noapte sunt admise, protejate și încurajate.

Zona de protecție a Perimetrului Nightlife

Areal-tampon adiacent, destinat protejării Perimetrului Nightlife față de funcțiuni necomplementare și conflicte de vecinătate.

P

Parament

Partea exterioară finită a unei construcții, sau a unui element de construcție.

Pastișă

Intervenție arhitecturală sau construcție nouă care imită artificial un stil istoric, prin copierea decorurilor, proporțiilor, materialelor sau limbajului formal al unei epoci anterioare, fără să aparțină logicii constructive și istorice reale a clădirii sau a locului. Pestișă produce o imagine fals istorică și poate diminua autenticitatea fondului construit. În zonele construite protejate, intervențiile noi trebuie să fie contemporane, lizibile și compatibile cu contextul, fără imitarea decorurilor istorice.

Pajiște - suprafață ocupată de amestecuri de specii erbacee anuale, bienale, camefite și / sau hemicriptofite, cu rol utilitar sau decorativ (vezi și sintagma amestec de tip pajiște).

Paleo-albii (sau paleo-văi) - văi fluviale fosile, create de râuri în perioade geologice trecute sau antropice, acum umplute cu sedimente.

Parc - spațiu verde, cu suprafața de minimum un hectar, format dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotări și echipări destinate activităților cultural-educative, sportive sau recreative pentru populație;

Pădure urbană - suprafață de teren situată în interiorul sau la marginea unei localități, destinată împăduririi cu specii forestiere autohtone sau naturalizate, având rol de ameliorare a calității aerului, reducere a poluării fonice, creștere a confortului microclimatic și protecție împotriva efectului de insulă de căldură.

Pilastru

Element vertical ieșit în relief, cu rol compozițional sau de ritmare a fațadei.

Plantații de protecție- culoare de protecție față de infrastructura tehnică și în zonele de locuire cf. Legii 24/ 2007

Plantele acoperitoare de sol – specii perene, cu creștere rapidă, ideale pentru a crea covoare vegetale.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Plantă anuală/ specie anuală - plantă erbacee cu caracter decorativ cu ciclul vital de un an, care este utilizată de regulă în amenajări în sezonul cald. Din această categorie de plante fac parte specii precum: *Arctotis grandis* (arctotis), *Begonia semperflorens* (begonia), *Dianthus caryophyllus* (garoafă de vară), *Calendula officinalis* (gălbenea), *Petunia sp.* (petunie), *Portulaca grandiflora* (floarea de piatră), *Tagetes erecta* (crăiță) sau *Zinnia elegans* (cârciumăreasă). Având în vedere ciclul scurt de viață, precum și caracterul efemer al valorii decorative, aceste plante necesită înlocuire periodică și o gestionare intensivă pentru menținerea impactului estetic al spațiului verde. Din acest motiv costurile de gestionare sunt ridicate, motiv pentru care în amenajările noi se optează de regulă pentru limitarea acestor tipuri de plantații la zone intens utilizate sau care sunt create pentru a pune în valoare un alt element din alcătuirea spațiilor verzi (zone de acces în parcă, zone de intrare în clădiri importante, spații asociate unor fântâni decorative etc.). Nu în ultimul rând, este de reținut faptul că înlocuirea periodică acestor plante reduce considerabil nivelul biodiversității din zonele care le găzduiesc.

Plantă perenă/ specie perenă - plantă care se dezvoltă pe parcursul mai multor ani. Plantele perene se împart după habitus în plante lemnoase (arbori, arbuști, subarbuști și liane) și plante erbacee. După felul în care se dezvoltă, plantele perene pot fi ortotrope (cu creștere verticală) sau plagiotropice (adică târâtoare sau repente). În funcție de înflorire și fructificare acestea se mai subîmpart în plante care înfloresc și fructifică o singură dată (plante monocarpice) și plante care înfloresc și fructifică de mai multe ori în viață (care, de regulă, sunt denumite generic plante perene).

Pom fructifer - este un arbore peren, din încrengătura angiospermelor, cultivat special pentru a produce fructe comestibile

Probă de culoare

Mostră aplicată direct pe suportul real, în vederea validării nuanței propuse înainte de execuția integrală.

R

Ruderalizare- proces de pătrundere a unor specii ruderale pe terenuri ocupate de vegetație naturală (păduri, pajiști, vegetație de luncă etc.) ca urmare a degradării antropice (prin suprapășunat, circulație excesivă a oamenilor și vitelor, depozitarea gunoaielor etc.).

S

SIR

Subdiviziune a unei Unități Teritoriale de Referință, identificată prin Studiul istoric de fundamentare al PUZCP, în funcție de caracteristicile istorice, urbanistice, morfologice, arhitecturale, funcționale și peisagere ale țesutului urban. SIR reprezintă nivelul intermediar de citire și reglementare între UTR și parcelă, permițând adaptarea prevederilor generale la specificul unor cvartale, fronturi, incinte sau grupuri de parcele. În PUZCP Fabric, asupra fiecărui SIR se pot aplica una sau mai multe operațiuni: conservare, conservare caracter, completare discretă sau transformare rezilientă.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Sit urban

Teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadrul natural, care sunt mărturiile cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural. (Legea 422/2001)

Specie alergenă - organism (plantă, animal sau fung) care produce substanțe capabile să declanșeze o reacție alergică la persoanele sensibile.

Specie alohtonă - specie care nu este caracteristică unui teritoriu de referință (de exemplu pentru România, pentru Europa etc.), respect aceasta a apărut și a evoluat în mod natural pe un alt teritoriu de referință (de exemplu în Asia sau în America de Nord) și a fost transportată de om în altă parte a Terrei. Un exemplu în acest sens pentru România este specia *Quercus rubra* (stejarul roșu). Aceasta s-a dezvoltat natural în America de Nord și a fost adusă în Europa (în Franța) la finalul secolului XVII. În București specia a fost intens utilizată în aliniamentele create la final de secol XIX și început de secol XX în nordul capitalei. Pentru desemnarea unei specii alohtone se mai folosește și sintagma specie exotică. Este important de reținut faptul că nu toate speciile alohtone prezintă spontaneitate, adică capacitate de înmulțire naturală.

Specie invazivă - specie alohtonă care are o dezvoltare necontrolată pe un teritoriu colonizat și care concurează sau chiar elimină vegetația autohtonă. De regulă aceste specii se regăsesc pe lista neagră europeană, respectiv speciile alogene invazive de interes pentru Uniunea Europeană⁵. Din perspectiva UE, speciile invazive reprezintă o amenințare majoră la adresa biodiversității indigene europene, având repercusiuni economice și sociale, spre exemplu asupra sănătății umane, pescuitului, agriculturii și producției de alimente. Din acest motiv, exemplarele care provin din specii invazive trebuie monitorizate și eliminate dacă nu pot fi controlate. Conform reglementărilor de la nivelul UE, aceste exemplare trebuie eliminate doar atunci când pun în pericol habitat naturale, însă nu și atunci când se prezintă de exemplu ca exemplare solitare în cadrul țesutului construit.

Specii exotice – sunt cunoscute și sub numele de specii non- native, străine sau introduse, sunt plante, animale sau microorganisme introduse intenționat sau accidental de către oameni în zone aflate în afara arealului lor natural.

Spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu - spații verzi formate dintr-un cadru vegetal, amplasate adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității aerului;

Spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și lacurilor - plantații realizate în lungul cursurilor de apă sau împrejurul lacurilor, al căror rol principal este de protecție a acestora;

Spațiu verde - suprafață de teren care înglobează vegetație dezvoltată natural și/sau plantată de om, care are rol social, cultural și/sau de protecție a mediului și care ajută la asigurarea, creșterea sau îmbunătățirea calității mediului de viață uman prin aportul estetic, ecologic și/sau prin posibilitatea de recreere.

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

Studiu cromatic

Documentație elaborată de specialist, care justifică alegerea culorilor prin raportare la clădire, vecinătăți, materialitate, istoric și la imaginea de ansamblu a contextului, aceasta va conține în mod obligatoriu studiu de parament.

Studiu peisagistic - documentație de specialitate care analizează, evaluează și propune soluții pentru amenajarea spațiului deschis, verde sau construit, având ca scop integrarea armonioasă a intervențiilor antropice în mediu. Acesta face parte adesea din documentațiile urbanistice sau din proiecte tehnice de infrastructură verde și analizează peisajul prin prisma componentelor naturale (relief, vegetație, apă) și antropice (construcții, circulații), identificând valorile și fragilitățile pentru a formula recomandări de intervenție.

Suprafață impermeabilă/ sigilată - suprafață solidă, de regulă construită, care nu permite circulația aerului și pătrunderea apei în sol.

Suprafață minerală - se referă la zonele din mediul construit care sunt acoperite de materiale impermeabile sau semi- permeabile, construite, cum ar fi beton, asfalt, piatră sau alte materiale minerale, ocupate de construcții, infrastructură rutieră și platforme.

Suprafață semi-permeabilă - suprafață solidă și/sau minerală care permite pătrunderea apei în sol și infiltrarea acesteia în pânza freatică.

T

Tâmplărie

Ferestrele, ușile și alte închideri realizate din lemn, metal sau alte materiale.

Transformare rezilientă

Operațiune PUZCP aplicabilă SIR-urilor disfuncționale, subutilizate ori puternic alterate, unde țesutul istoric și-a pierdut parțial caracterul specific sau unde există terenuri de tip *brownfield* cu potențial de restructurare. Transformarea rezilientă urmărește reorganizarea pe termen mediu și lung a acestor areale, prin conversii funcționale, demolări selective, completări, desigilare etapizată a solului, introducerea de legături pietonale și velo, spații verzi, echipamente publice și creșteri controlate de densitate sau înălțime. Noile intervenții trebuie să fie susținute de infrastructurile urbane necesare și să nu producă dezvoltări ascalare față de caracterul cartierului.

U

UTR (Unitate Teritorială de Referință)

Unitate urbanistică delimitată în cadrul PUZCP, constituită pe baza SIR identificate prin Studiul istoric și prin corelarea acestora cu criteriile urbanistice, funcționale, morfologice, peisagere, infrastructurale și de utilizare a terenului. UTR reprezintă o operațiune de sinteză urbanistică, prin care lectura istorică a țesutului este integrată într-o înțelegere mai largă a funcționării cartierului: fond construit, spațiu public, mobilitate, infrastructură verde-albastră, echipare edilitară, dotări, activități, comunități și stakeholderi. UTR constituie baza de referință pentru aplicarea reglementărilor

SUBCONTROL s.r.l.

Str. FC Ripensia 7A; 300575 Timișoara/ RO
secretariat@subcontrol.ro; www.subcontrol.ro
O.R.C. Timiș- J35/929/1995; C.U.I. RO7705858
RO28BRDE360SV05894843600 BRD Timișoara;
Capital social 47.380.-Lei

urbanistice în zona reglementată. Pentru fiecare UTR este elaborată o fișă specifică, prin care prevederile generale ale RLU sunt detaliate în funcție de caracterul, constrângerile, potențialul și operațiunile aplicabile fiecărui areal.

V

Valoare ambientală

Valoarea unei clădiri, a unui front, a unei curți, a unui spațiu public sau a unui ansamblu de elemente construite și neconstruite de a contribui la atmosfera, coerența și identitatea unei zone. Valoarea ambientală nu depinde exclusiv de calitatea arhitecturală individuală a unui imobil, ci de rolul său în imaginea de ansamblu a străzii, a pieței, a cvartalului sau a peisajului urban. O clădire poate avea valoare ambientală prin scară, aliniere, volumetrie, ritm, materialitate, relația cu vecinătățile sau prin capacitatea de a menține caracterul istoric al țesutului.

Valoare arhitecturală

Valoarea unei construcții rezultată din calitatea concepției arhitecturale, a compoziției volumetrică și de fațadă, a proporțiilor, detaliilor, materialelor, tehnicilor de execuție, elementelor decorative, expresiei stilistice și relației cu contextul urban. Valoarea arhitecturală poate fi dată atât de caracterul reprezentativ sau rar al unei clădiri, cât și de coerența, autenticitatea și calitatea elementelor sale constructive și plastice. În cazul PUZCP, această valoare contribuie la stabilirea gradului de protecție și a tipurilor de intervenții admisibile asupra fondului construit.

Valoare bioculturală - reprezintă interdependența dintre diversitatea biologică și cea culturală, subliniind modul în care comunitățile umane, cunoștințele lor tradiționale, limba și practicile culturale sunt strâns legate de ecosistemele locale și de biodiversitate.

Valoare istorică - o semnificație deosebită pentru istoria, cultura și civilizația unei comunități, a unei națiuni sau a umanității. Aceasta poate fi inclusă în lista monumentelor istorice sau poate fi protejată ca parte a zonelor construite protejate, a siturilor arheologice sau a peisajelor culturale.

Valoarea ecologică - importanța intrinsecă a ecosistemelor, speciilor și biodiversității, inclusiv abilitatea acestora de a furniza servicii ecosistemice.

Vegetație înaltă - cunoscută și sub numele de vegetație arborescentă, cuprinde ansamblul format preponderent din arbori, cu rol crucial în ecosistemele orașelor.

Vegetație joasă - plante cu înălțime mica de tipul florile de sezon, arbuștilor pitici, mușchi și licheni, utilizate frecvent în amenajări peisagistice.

Vegetație medie - ansamblul de arbori și arbuști de talie medie, care ocupă un loc intermediar între vegetația joasă și vegetația înaltă.

Întocmit:

SUBCONTROL SRL

Arh. Sandra Andrei

Arh. Diana Lucaciu

Specialist RUR: Arh. Radu D. Radoslav